

Jaarstukken 2023

Vastgesteld door: Bestuur ABG d.d. 7 mei 2024

Zaaknummer: 1052098

ABG-organisatie
Postbus 3
5130 AA Alphen NB

Bezoekadres
Willibrordplein 1
5131 AV Alphen NB

Telefoonnummer: 088 – 382 1000
E-mail: info@abg.nl
Website: www.abg.nl

Inhoud

INLEIDING.....	3
JAARVERSLAG	4
1. PROGRAMMAVERANTWOORDING.....	4
1.1 Wat hebben we bereikt?	4
1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?	4
1.3 Overhead	7
1.4 Onvoorzien	7
2. PARAGRAFEN	8
2.1 Bedrijfsvoering.....	8
2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	13
2.3 Financiering	16
2.4 Verbonden partijen.....	18
2.5 Overige samenwerkingsverbanden	18
2.6 Wet Open Overheid	19
JAARREKENING	20
3. JAARREKENING	20
3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	20
3.2 Balans per 31 december 2023.....	22
3.3 Toelichting op de balans	25
3.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.....	29
3.5 Overzicht van baten en lasten.....	30
3.6 Toelichting op baten en lasten	32
3.7 Rechtmatigheidsverantwoording.....	34
3.8 Wet normering topinkomens (WNT).....	35
3.9 Incidentele baten en lasten	39
4. OVERIGE GEGEVENS	40
4.1 Controleverklaring	40
BIJLAGEN.....	41
BIJLAGE A: OVERZICHT VAN GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD.....	41
BIJLAGE B: BBV INDICATOREN.....	42

Inleiding

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2023 van de ABG-organisatie aan. We zijn trots op de prestaties van de ABG in het afgelopen jaar en willen onze medewerkers dan ook hartelijk danken voor hun inzet. Vanaf september 2023 zijn alle functies binnen de directie en het management volledig bezet en wordt er met nieuw elan verder invulling gegeven aan het ABG-plan. Ondanks de wijzigingen in de directie en het management is de dienstverlening van de ABG-organisatie op niveau gebleven én zijn er belangrijke stappen gezet richting centrale huisvesting. In het huisvestingsproces “Van drie naar twee naar één gebouw” is de eerste fase (van drie naar twee gebouwen) gerealiseerd. Het is de bedoeling dat we vanaf 2027 gebruiken kunnen maken van één centrale huisvesting.

In 2023 is het bestuur van de ABG-organisatie gewijzigd. In januari 2023 is waarnemend burgemeester Brenninkmeijer opgevolgd door burgemeester Schuitmaker. In oktober is wethouder Daandels in functie getreden in verband met het vertrek van wethouder van Raak. De prioriteiten zoals die eerder door het bestuur in het ABG-plan zijn benoemd, zijn voortvarend opgepakt. De belangrijkste onderwerpen zijn:

- invulling van de personele bezetting;
- voorbereiding op de Omgevingswet;
- voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording en;
- verbeterde dienstverlening door de komst van de nieuwe websites.

De inspanning op het gebied van personeel heeft zijn vruchten afgeworpen. In 2023 zijn er meer eigen medewerkers in dienst gekomen. De websites van de drie gemeenten zijn vernieuwd en vanaf begin 2024 operationeel. De voorbereidingen voor invoering van de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 ingegaan is, zijn succesvol verlopen. Vanaf 2023 zijn de colleges van de gemeenten en de directie van de ABG-organisatie verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. In 2023 is dit proces verder uitgewerkt. Daarnaast hebben we maatregelen genomen om aan te sluiten bij de noodzakelijke veiligheidseisen op het gebied van informatiebeveiliging.

Financieel resultaat 2023

Ten aanzien van de financiële huishouding blijft de ABG scherp aan de wind zeilen. We zijn kritisch op onze uitgaven en zullen dit ook in de toekomst blijven doen. Zoals u van ons mag verwachten zijn we zorgvuldig en efficiënt omgegaan met de beschikbare middelen.

Het boekjaar 2023 sluit met een nadelig saldo van € 250.000 (0,5%), wat met name toe te schrijven is aan de stijging van de energiekosten. Het saldo is een geringe afwijking ten opzichte van de 2^e tussentijdse rapportage, waarin een verwacht resultaat was voorzien van - € 153.000. In paragraaf 3.6 wordt het saldo per onderdeel nader toegelicht.

Conform het kostenverdeelmodel “Betalen en Genieten” hebben de gemeenten voor het boekjaar 2023 een factuur ontvangen op basis van de afgenomen dienstverlening bij de ABG-organisatie. Alle kosten en opbrengsten (inclusief het saldo) van de ABG-organisatie zijn afgerekend met de drie gemeenten.

Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

1.1 Wat hebben we bereikt?

ABG is de uitvoeringsorganisatie voor de drie zelfstandige gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen. De begroting van ABG kent 3 programma onderdelen namelijk Dienstverlening, Besluitvorming en Bedrijfsvoering.

Wij verzorgen de ontwikkeling en uitvoering van beleid en dienstverlening voor inwoners, organisaties en bestuur van de drie gemeenten. Dat maakt het werken bij ABG ook meteen uitdagend en veelzijdig. Wij streven er naar onze dienstverlening tijdig en volgens het afgesproken kwaliteitsniveau te leveren. Tegelijk willen we een ontwikkelingsgerichte en innovatieve organisatie zijn. We zorgen dat we zichtbaar zijn en weten wat er leeft in onze gemeenten en organisatie. We tonen lef en initiatief en denken in oplossingen en zijn gericht op samenwerking met onze 'stakeholders'.

1.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

De programma onderdelen waar de ABG organisatie zich op richt in haar begroting en verantwoording betreffen Dienstverlening, Besluitvorming en Bedrijfsvoering. Op de volgende pagina's geven we een (korte) toelichting op de beleidsmatige doelstellingen van de programmaonderdelen Dienstverlening, Besluitvorming en Bedrijfsvoering van de ABG-begroting 2023.

Ambitie Dienstverlening

In principe dragen alle (verbeter)acties binnen de ABG-organisatie ertoe bij onze dienstverlening naar een hoger plan te brengen. Het denken vanuit de klant moet centraal staan.

Ambitie Besluitvorming

Een van de ambities uit het organisatieplan en het bedrijfsplan is een betere voorbereiding van de besluitvorming. Voor het succes van de ABG-organisatie is het randvoorwaardelijk nodig om meer te halen uit het harmoniseren of standaardiseren.

Ambitie Bedrijfsvoering

Een van de ambities uit het organisatieplan en het bedrijfsplan is het verder op orde brengen van de bedrijfsvoering. Hiertoe hebben we een aantal concrete doelstellingen geformuleerd op het gebied van ICT, personeelszaken en financiën. Het effect dat we willen bereiken is grip op onze bedrijfsvoering.

Dienstverlening

AMBITIE		We zijn er voor onze inwoners en organisaties	
Doelstellingen		Realisatie per 31-12-2023	
Inwoners zijn tevreden over de kwaliteit van de dienstverlening in volle breedte		<p>We meten klanttevredenheid bij de balie. In deze klanttevredenheidmeting krijgen we een goede beoordeling.</p> <p>In komende jaar zetten we de ontwikkeling in op doorlopend meten en een verbreding van de meting van de dienstverlening.</p>	
Organisaties zijn tevreden over de samenwerking		<p>Uit gesprekken die we voeren met bestuurders zijn de signalen positief.</p>	

Bedrijfsvoering

AMBITIE		We zijn een uitdagende en prettige plek om te werken	
Doelstellingen		Realisatie per 31-12-2023	
Wij dragen bij aan de ontwikkeling van ons personeel		<p>We hebben geïnvesteerd en blijven dat doen in opleiding en ontwikkeling van personeel, zowel individueel als in teamverband.</p>	
Wij zijn een veilige en gezonde plek om te werken		<p>Het verzuim van de ABG-organisatie is lager dan het landelijk gemiddelde.</p>	
Wij bieden mogelijkheden voor hybride werken om werk en privé te combineren.		<p>Voorzieningen voor tijd- en plaatsonafhankelijk werken zijn goed.</p>	
Wij zorgen voor het behouden van zittende mensen en weten goede mensen aan te trekken		<p>We hebben een marktconform loongebouw en we blijven moderniseren in onze werving.</p>	
Goede ICT-voorzieningen en -processen helpen ons om ons werk te vereenvoudigen en verbeteren		<p>Onze basis ICT-voorzieningen zijn geborgd door de samenwerking in Equalit. De ontwikkelingssnelheid blijft hoog. Dat vraagt ook in de toekomst blijvende investeringen.</p>	

Besluitvorming

AMBITIE		We zijn een volwaardige partner voor het bestuur	
Doelstellingen		Realisatie per 31-12-2023	
Wij zetten in op de verdere competentieontwikkeling van onze adviseurs		We hebben een training bestuurlijk-ambtelijk samenspel uitgevoerd en we blijven dit actueel onderhouden.	
Wij versterken het planmatig werken om daarmee waar te kunnen maken wat we afspreken		Deze verandering is een traject van lange adem. Het behelst aanpassingen in cultuur en mindset en daarnaast ook tijd en ruimte om afspraken uit te werken en deze processen te borgen.	
Om efficiënt te kunnen werken versterken we het procesmatig werken		We zijn trots op de voortgang die we hebben geboekt in de rechtmatigheidsaanpak. Deze aanpak is gebaseerd op een procesbenadering waarbij de hoofdprocessen zijn beschreven en op basis van een risico-inventarisatie zijn voorzien van beheersmaatregelen. Deze ontwikkeling blijven we voortzetten.	

AMBITIE		We halen het beste uit onze partnerorganisaties	
Doelstellingen		Realisatie per 31-12-2023	
Harmoniseren		We hebben meer aandacht voor de strategische samenwerking in de regio. Onze aanwezigheid in de regionale samenwerking versterken we door een adviseur hiervoor vrij te maken.	

1.3 Overhead

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de begroting 2023 van de ABG-organisatie is een kostenverdeelstaat opgenomen waarin het opslagpercentage voor indirecte kosten (overhead) in het uurtarief is weergegeven.

In onderstaand overzicht is de berekening van het overheadpercentage volgens BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) aangegeven op basis van de werkelijke kosten 2023:

Salaris- en inhuurkosten	Totaal	Bedragen x € 1.000	
		Primair proces	Overhead
Directie / Algemeen	274	-	274
Ruimtelijke ontwikkeling	5.074	4.809	265
Openbare ruimte	5.441	4.746	695
Veiligheid en vergunningen	4.088	3.994	95
Sociaal beleid	3.306	3.128	178
Sociaal uitvoering	6.082	5.898	184
Dienstverlening	3.158	3.075	83
Informatie, innovatie en ICT	2.706	939	1.767
Financiën en control	1.991	74	1.917
Intern advies en ondersteuning	3.542	305	3.237
Subtotaal salarissen en inhuur	35.662	26.968	8.693
Overige personeelslasten	329	249	80
Personeel gerelateerde kosten	894	676	218
Uitbesteding	1.463	1.396	67
Huisvesting	1.673	-	1.673
ICT	5.079	3.610	1.470
Facilitair	1.036	-	1.036
Materieel	686	686	-
Aanvullende kosten	167	-	167
Subtotaal overig	11.328	6.616	4.712
TOTAAL	46.989	33.584	13.405
Overheadpercentage (overhead t.o.v. totale kosten 13.405 / 46.989)			28,5%

1.4 Onvoorzien

Wettelijk is voorgeschreven dat in de programmabegroting een post voor onvoorziene uitgaven is geraamd. Er zijn geen voorschriften of normen over de omvang van deze post. Het is aan het bestuur om aan te geven welke omvang het nodig acht. Het begrote bedrag voor 2023 bedraagt € 126.000 (afgerond). Bij aanwending moet worden voldaan aan de volgende criteria (de drie O's): Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar.

De stelpost is in 2023 niet besteed. Het bestuur heeft besloten de stelpost bij de tussentijdse rapportages af te ramen.

2. Paragrafen

In deze paragraaf zijn de relevante paragrafen voor de ABG-organisatie opgenomen.

2.1 Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering biedt inzicht in het beleid inzake bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze externe dienstverlening.

Ook dit jaar zijn er wereldwijd weer crises die impact hebben op de maatschappij en de economie. De onzekerheid over de toekomst is een gegeven waarin we zo goed als mogelijk invulling hebben gegeven aan de (nood)situaties die zich hebben voorgedaan.

Hieronder krijgt u een toelichting over de bedrijfsvoeringsaspecten rondom de thema's van het overheidsontwikkelmodel (OOM). Tevens wordt in de paragraaf bedrijfsvoering verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid.

Beleid en strategie

De ABG-organisatie staat voor de ontwikkeling en uitvoering van beleid en dienstverlening voor inwoners, organisaties en bestuur van haar drie gemeenten. De gekozen samenwerking moet de kwaliteit en continuïteit versterken.

In het ABG-plan zijn onderstaande speerpunten voor 2023 benoemd:

- Continu ontwikkelen en verbeteren;
- Behouden en werven van personeel;
- Plan en projectmatig werken;
- Inspirerend leidinggeven.

Na de invulling van de directie is de focus gelegd op de invulling van het nieuwe management. De ontwikkelingen op de speerpunten zijn hierdoor in een lager tempo voortgezet. In 2024 zal dit weer ter hand worden genomen en met nieuwe energie worden opgepakt.

In het huisvestingsproces “Van drie naar twee naar één gebouw” is de eerste fase (van drie naar twee gebouwen) gerealiseerd. Het is de bedoeling dat we vanaf 2027 gebruiken kunnen maken van één centrale huisvesting.

Management

Met de invulling van het nieuwe management in 2023 is prioriteit gegeven aan de operationele dienstverlening. Het management is trots dat, gezien de omstandigheden, de dienstverlening van de organisatie, prima in stand is gebleven. Wel is aan het licht gekomen dat er aandachtspunten zijn die nodig zijn om te groeien naar een robuuste organisatie. De formatie is gezien de werklust laag. Naar verwachting zullen de uitkomsten van de benchmark van Berenschot daar ook meer inzicht in geven.

Voorts is er behoefte om duidelijker vorm te geven aan de ontwikkeling van de sturingsfilosofie. Daarbij moet er meer balans komen in enerzijds een robuuste organisatie en anderzijds het flexibel inspelen op de behoefte aan actuele maatschappelijke ontwikkelingen.

Medewerkers

De focus ligt op de groei van medewerkers binnen de organisatie, een essentieel element van het ABG-plan 'Helemaal ABG'. We benaderen dit op verschillende fronten, waaronder inspirerend leiderschap en een sterke nadruk op opleidingen en cursussen op zowel organisatieniveau, per afdeling of team, als individueel niveau. De succesvolle afronding van de opleiding ter verbetering van het bestuurlijk-ambtelijk samenspel is een mooi voorbeeld. Ons streven is niet alleen individuele groei, maar ook groei als gehele organisatie. Met de introductie van een nieuwe gesprekscyclus hebben we een stap gezet in het voeren van effectieve gesprekken met aandacht voor medewerkers.

Het behoud van personeel staat hoog op de agenda in de huidige arbeidsmarkt. We richten ons op het bieden van goede opleidingsmogelijkheden, het verstrekken van faciliteiten voor TPO (thuiswerken, plaats- en tijdonafhankelijk werken) en het implementeren van acties ter bevordering van een gezonde werkomgeving.

Dit jaar zijn 74 medewerkers in dienst gekomen en 55 medewerkers uit dienst gegaan.

Ziekteverzuim

In 2023 was het verzuimpercentage ziekteverzuim binnen ABG gemiddeld 5,5%. Hiermee is het ziekteverzuim lager dan het landelijk gemiddeld verzuimcijfer (van 6,1% in 1e halfjaar 2023). De inzet bij ziekteverzuim is om preventief (vroeg-signalering, tijdige aandacht, training verzuimbegeleiding management) het ziekteverzuim te beïnvloeden.

Middelen en processen

Financiën

In 2023 hebben we voor het eerst invulling gegeven aan een stroomlijning van de begrotingsprocessen. Kern van de verandering is dat de perspectiefnota's en de kadernota's leidend zijn voor de begroting van volgende jaren. Deze lijn blijven we voortzetten in komende jaren. We zoeken nog naar mogelijkheden om meer gebruik te maken van nieuwe technologieën om de rapportagecyclus efficiënter te laten verlopen. Hierbij kan worden gedacht aan procesmatig werken zoals we dit met de rapportages over rechtmatigheid hebben opgezet. De rechtmatigheidsverantwoording heeft impact op de gehele organisatie. Nadat eerst de belangrijkste financiële processen zijn beschreven, zijn deze beoordeeld op hun risico's en zijn beheersmaatregelen toegepast om deze risico's te reduceren. Tenslotte zijn op basis van het 3-lines of defencemodel controlemaatregelen opgesteld en uitgevoerd. Dit legt de basis voor een goede procesmatige aanpak die we blijven verbeteren en ontwikkelen. Verder blijven we doorgaan met het ontwikkelen en verbeteren van rapportages door gebruikmaking van dashboards (PowerBI). Dit zal een impuls geven aan de verdere ontwikkeling van de financial control-processen.

De P&C-producten voor de vier organisaties zijn tijdig vastgesteld en zijn kwalitatief van een hoog niveau. De voorbereiding op de rechtmatigheidsverklaring is goed verlopen. Vanuit de accountant krijgen we positieve signalen hierover.

Informatievoorziening en Facilitaire zaken

Het tijd- en plaatsonafhankelijk werken, zowel op kantoor als thuis, is ruim voldoende gefaciliteerd. De kantoorinrichting is aangepast op taakgebonden werkplekken. Het digitaal samenwerken op het Microsoft platform is binnen enkele afdelingen geïmplementeerd. Daarnaast hebben we maatregelen genomen om aan te sluiten bij de noodzakelijke veiligheidseisen op het gebied van informatiebeveiliging.

Rechtmatigheid

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directie toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 14 december 2021 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt € 100.000.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dienen de afwijkingen in de jaarrekening herkenbaar te worden opgenomen en van een toelichting te worden voorzien. Als blijkt dat de gerealiseerde uitgaven op programmaniveau hoger zijn dan geautoriseerd, is er sprake van begrotingsonrechtmatigheid. Er zijn verschillende typen begrotingsoverschrijdingen.

De verschillen tussen de geautoriseerde lasten en de gerealiseerde lasten worden hieronder per programma weergegeven.

Programma Bedrijfsvoering

In 2023 zijn de lasten van de paragraaf bedrijfsvoering overschreden met € 493.000. Hieronder geven we een korte toelichting op de afwijkingen > € 40.000.

Overige personeelslasten (A2)

De overige personeelslasten zijn € 74.000 hoger dan de bijgestelde begroting. Deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door het vormen van een voorziening van het spaarverlof en hogere reis- en verblijfkosten. De voorziening spaarverlof vloeit voort uit het BBV en het budget reis- en verblijfkosten is in de 2^e tussentijdse rapportage naar beneden bijgesteld. In de laatste 2 maanden van het jaar zijn de reis- en verblijfkosten toegenomen. De kostenoverschrijding past binnen het bestaande beleid en kon niet eerder worden gesignaleerd.

Uitbestedingsbudgetten (A4)

Het uitbestedingsbudget is met € 83.000 overschreden. Dit bestaat uit hogere kosten voor de omgevingswet. Deze zijn één op één doorbelast aan de drie gemeenten. Tegenover de hogere kosten voor de omgevingswet staan dus direct gerelateerde baten.

Energie (B)

De energielasten zijn veel hoger dan begroot (€ 312.000). In het 2 kwartaal van 2023 heeft de energieleverancier eenzijdig het contract opgezegd. Vanaf dat moment zijn we via het inkoopbureau met ondersteuning van AKD advocaten in gesprek geweest over de afhandeling. Doordat er vanaf dat moment vanuit de energieleverancier beperkte en niet complete informatie over verbruiken en bijbehorende kosten is gegeven, was er geen duidelijk overzicht

meer in de energieverbruiken en bijbehorende kosten. De aanbesteding voor een nieuwe energieleverancier is gestart.

Investeringskredieten

De rechtmatigheid wordt getoetst op basis van de uitgaven tot en met 31 december 2023, toekomstige uitgaven worden niet meegenomen. Naast de rechtmatigheid willen we in deze paragraaf ook inzicht geven in de stand van zaken van de investeringskredieten per 31 december 2023.

Bij de investeringskredieten maken we onderstaande uitsplitsing. De gegevens per investering zijn gebaseerd op het calculatieformulier dat door de budgethouder is ingevuld.

- A. Lopende investeringen zonder overschrijding op balansdatum 31-12-2023 en zonder verwacht tekort;
- B. Lopende investeringen zonder overschrijding op balansdatum 31-12-2023 maar met verwacht tekort;
- C. Lopende investeringen met overschrijding op balansdatum 31-12-2023;
- D. Af te sluiten investeringen al dan niet met overschrijding op balansdatum 31-12-2023;
- E. Af te ramen investeringen.

De onderdelen C en D tellen mee bij het rechtmatigheidsoordeel. Indien dit van toepassing is, geven we per overschrijding > € 20.000 een verklaring en geven we aan of kostenoverschrijding vallen onder de eerder aangehaalde criteria.

A. Lopende investeringen zonder overschrijding op balansdatum 31-12-2023 en zonder verwacht tekort

Onderstaand een overzicht van de lopende investeringen, waarbij we me de kennis van nu geen overschrijding verwachten.

Omschrijving	Begroet	Werkelijk	Verwacht	Restant	Toelichting
Krediet wettelijke taken UP 2022-2024 I-visie	503	220	274	0	Er volgen nog kosten. Geen bijzonderheden
Krediet bedrijfsvoering UP 2022-2024 I-visie	478	164	314	0	Er volgen nog kosten. Geen bijzonderheden
km registraties bedrijfsauto's 2020	10	0	10	0	Systeem wordt in 2024 aangekocht en ingebouwd mogelijk overschrijding gezien doorlooptijd
Zoutmenginstallatie	28	0	28	0	De zoutmenginstallatie is besteld en wordt waarschijnlijk in het 2e kw 2024 geleverd
Stroommanagementsysteem (1e Turap 2021)	40	1	39	0	Aanschaf en levering zal plaats vinden in 2024 als de aanschaf en levering van de nat-zoutstrooiers heeft plaats gevonden.
Aanschaf auto BOA's	42	0	42	0	Auto is besteld levering in 2024
Suzuki Vitara	42	0	42	0	Auto is besteld levering in 2024
Nieuwe huisvesting ABC	1.000	231	769	0	Kosten voor voorbereiding centrale huisvesting ABC
Vrachtwagen MAN TGM (vervanginq BZ-XH-14)	230	0	230	0	Vrachtwagen wordt in het 1e kwartaal 2024 besteld en verwachte levering eind 2024.
Volkswagen transporter (vervanginq 2-VPC-63)	55	0	55	0	O.b.v. de huidige raamovereenkomst wordt in het 1e kw besteld en levering verwacht eind 2024
Renault Kangoo (vervanginq 1-VZS-86)	45	0	45	0	O.b.v. de huidige raamovereenkomst wordt in het 1e kw besteld en levering verwacht eind 2024
Thuiswerkplekken	150	94	56	0	In 2024 worden nog thuiswerkplekken uitgeleverd
TOTAAL	2.623	720	1.903	0	

B. Lopende investeringen zonder overschrijding op balansdatum 31-12-2023 maar met verwacht tekort

Onderstaand een overzicht van de lopende investeringen, die weliswaar geen overschrijding op dit moment hebben, maar waarbij we met de kennis van nu wel een overschrijding verwachten. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid ondernemen we in de toekomst actie om voor deze investeringen een overschrijding op balansdatum óf bij het afsluiten van het krediet te voorkomen (bijvoorbeeld aanvragen van een aanvullend krediet).

					Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Verwacht	Restant	Toelichting	
Opzetsrooler fietspad - gebiedsdeam ALC/BLN (70.002.009)	31	0	38	- 8	Aanschaf en levering in 2024, overschrijding door prijsstijgingen.	
Zoutstrooler groot - gebiedsdeam CLR (70.002.006)	36	0	42	- 7	Aanschaf en levering in 2024, overschrijding door prijsstijgingen.	
Zoutstrooler groot - gebiedsdeam CLR (70.002.007)	36	0	42	- 7	Aanschaf en levering in 2024, overschrijding door prijsstijgingen.	
Opzetsrooler fietspad - gebiedsdeam CLR (70.002.008)	31	0	38	- 8	Aanschaf en levering in 2024, overschrijding door prijsstijgingen.	
TOTAAL	133	0	161	-29		

C. Lopende investeringen met overschrijding op balansdatum 31-12-2023
N.v.t.

D. Af te sluiten investeringen al dan niet met overschrijding op balansdatum 31-12-2023
Bij de jaarstukken 2023 worden 3 investeringen afgesloten. Eén investering heeft een minimale overschrijding. Eén krediet wordt afgesloten, waarbij het restantbudget wordt samengevoegd met een ander krediet.

					Bedragen x € 1.000	
Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Verwacht	Restant	Toelichting	
IBP 2021 - bedrijfsvoering	310	280		30	Saldo restant budget wordt overgeheveld naar 2024, krediet bedrijfsvoering 2022-2024 I-visie	
Mobile devices 2023	25	26		- 1	Aanschaf en onderhoud eigen mobile devices	
Zuilmachine TRILLO (vervanging LFK-33-J0)	25	10		15	De huidige machine is gereviseerd en niet vervangen waardoor onderschrijding	
TOTAAL	360	316	0	44		

We stellen voor om het krediet IBP 2021 bedrijfsvoering af te sluiten en het restantbudget van dit krediet (totaal € 30.000) samen te voegen met het krediet Bedrijfsvoering 2022-2024 I-visie.

E. Af te ramen investeringen
N.v.t.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen.

De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern. Met onze interne controles sluiten we aan bij de goedkeurings- en rapporteringstoleranties die de accountant hanteert. In nauwe samenspraak met de accountant hebben we de omvang van de steekproeven en de uit te voeren controles bepaald. De controles zijn uitgevoerd op de processen personeel en inkoop. Rechtmatigheidsfouten moeten in de verantwoording opgenomen en toegelicht worden indien zij boven het door het bestuur vastgestelde verantwoordingsbedrag uitkomen.

Aanbestedingsrechtmatigheid

De regels over aanbesteden staan in de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit. Het ten onrechte niet toepassen van de Aanbestedingswet 2012 met betrekking tot deze Europese aanbestedingsnormbedragen bij een aanbesteding van opdrachten, leidt tot een financiële rechtmatigheidsfout.

In 2023 hebben er geen onrechtmatigheden met betrekking tot Europese aanbestedingen plaatsgevonden.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Naast misbruik en oneigenlijk gebruik kan er sprake zijn van fraude. De term fraude is juridisch niet gedefinieerd. Er zijn geen gevallen van fraude bekend. De ABG organisatie heeft op dit moment nog geen beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

Conclusie rechtmatigheid 2023

De directie is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Een definitie van weerstandsvermogen is de mate waarin de ABG-organisatie in staat is substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit in gevaar komt.

We hebben de risico's die betrekking hebben op de ABG-organisatie in onderstaande tabel in beeld gebracht. Het totaal van alle geschatte (maximale) risico's bedraagt € 5,3 miljoen, met een gemiddelde kans van 14%. Dit resulteert in een risicobedrag van € 730.000.

Omschrijving RISICO'S (niet limitatief)	maximaal risico	kans %	kans x gevolg
Algemeen juridisch: -Ongewenste contractverlenging -(Vermoedelijk) onrechtmatige inkoopprocedures -Boetes a.g.v. niet voldoen aan landelijke wet- en regelgeving waaronder door Autoriteit Persoonsgegevens (AVG) -Risico's door besluiten a.g.v. het niet volgen van de juiste procedure, het besluit is strijdig met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur -Financiële risico's a.g.v. rechtmatige besluiten (nadeelcompensatie) -Procedurefouten mbt bezwaarschriften -Bestuur neemt een besluit dat in beroep wordt verworpen	€ 1.000.000	10%	€ 100.000
Algemeen HR: -Arbeidsrisico of procedurele risico's leiden tot aansprakelijkheidclaims -Transitievergoeding/WW-lasten bij hogere uitstroom op verzoek werkgever/2 jaar ziekte -Toenemende vergrijzing in combinatie met krappe arbeidsmarkt leidt tot tekort capaciteit en hogere inhuurkosten (niet dekkend met loonkosten) -Inhuur ziektepot is onvoldoende dekkend om capaciteit als gevolg van ziekte op te vangen -Inrichting ARBO omstandigheden niet volledig waardoor kans op een boete is	€ 1.800.000	10%	€ 180.000
Algemeen Verzekeringen & aansprakelijkheid: -Onbevoegd nemen van rechtshandelingen -Onverwerkte mutaties op verzekeringspolissen waardoor er geen dekking is bij voorkomende schade -Formele gebreken bij communicatie -Fouten bij het maken en toetsen van berekeningen, interpretatie complexe regelgeving of beoordelingsfouten kunnen leiden tot aansprakelijkstelling -Risico's uitvoering taken ambtenaren (intern fouten / wanprestatie / regelgeving)	€ 1.200.000	10%	€ 120.000
Algemeen ICT (o.a.) Equalit -Toegang tot netwerk en/of informatiesystemen door onbevoegden / cyberaanval -Failisement softwareleverancier -Niet goed testen van nieuwe programma's	€ 1.000.000 € 200.000 € 100.000	30% 10% 10%	€ 300.000 € 20.000 € 10.000
Totaal risico's	€ 5.300.000	14%	€ 730.000

De doorkijk op het totaal van alle risico's geeft een objectief beeld voor een minimaal aan te houden buffer. We merken op dat de gevolgde methode van inschatting (kansberekening) van risico's inhoudt dat deze risico's feitelijk niet te kwantificeren zijn. Zodra de risico's reëel te kwantificeren zijn, is er sprake van een verplichting en moet een toereikende voorziening worden gevormd.

De ABG-organisatie beschikt niet over een algemene reserve of weerstandsreserve om (financiële) risico's op te vangen. De drie deelnemende gemeenten hebben alle drie een weerstandsreserve waarmee ook de risico's van de ABG worden afgedekt. De risico's van de ABG zijn daarom ook voor eenzelfde bedrag opgenomen in de risicoprofielen van de gemeenten.

(Fraude)risicobeheersing

Het bestuur van de ABG-Organisatie is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van haar activiteiten. Zowel binnen de reguliere P&C-cyclus als in de werkzaamheden voor de rechtmatigheidswet staat risicomangement (vooral gericht op bewustwording en risicobereidheid) op de agenda van de directie en het bestuur. Bij het ontstaan van nieuwe risico's worden de directie en het bestuur, afhankelijk van de importantie, tussentijds geïnformeerd. Dit vormt de basis voor de inrichting en bijsturing van werkprocessen en, indien nodig, ook voor het vaststellen van beleidsuitgangspunten. De risicoanalyse wordt jaarlijks geüpdatet als onderdeel van het interne controleproces en daarna vertaald naar controle-doelstellingen en interne controlemaatregelen. Risicomangement is geïntegreerd in de reguliere P&C-cyclus.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat het bestuur van de ABG-Organisatie en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft het bestuur van de ABG-Organisatie een gedragscode opgesteld die door iedere medewerker bij indiensttreding wordt ondertekend. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden betrouwbaar kunnen worden gemeld. Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten dit ondervangen.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van het bestuur van de ABG Organisatie heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het bestuur is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen. Op dit moment zijn er geen gevallen van misbruik of oneigenlijk gebruik bekend.

Financiële kengetallen BBV

In het gewijzigde BBV is een basis-set van vijf kengetallen verplicht gesteld. Deze kengetallen geven in samenhang informatie over de financiële positie van de organisatie. Het BBV geeft geen landelijke normering voor de kengetallen. De kengetallen zijn een weerspiegeling van het gevoerde beleid binnen een organisatie. De kengetallen moeten zodoende in samenhang worden beoordeeld, wat ook de onderlinge vergelijkbaarheid met andere organisaties bemoeilijkt.

Verloop kengetallen

Financiële kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	3,8%	8,3%	4,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	3,8%	8,3%	4,6%
Solvabiliteitsratio	8,4%	4,2%	8,0%
Structurele exploitatieruimte	1,3%	0,0%	2,3%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Kleurindicatie: Groen = voldoende / Oranje = attentie / Rood = kwetsbaar

Toelichting/berekening kengetallen:

- Netto schuldquote:
De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Bij een score tussen de 100% en 130% is voorzichtigheid geboden. Bij een netto schuldquote hoger dan 130% doet een organisatie er goed aan om schulden af te bouwen. Op basis van de jaarrekeningcijfers 2023 bedraagt de netto schuldquote 4,6%, ruim onder de 100% (in 2022: 3.8%).
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:
De netto schuldquote wordt tevens berekend met een correctie voor verstrekte leningen (uitgaand geld). Het verschil met de netto schuldquote (zonder correctie) vertegenwoordigt het mogelijke risico dat de organisatie loopt als alle verstrekte leningen niet terug betaald zouden worden. Omdat de ABG-organisatie geen leningen heeft, is dit kengetal gelijk aan het kengetal “netto schuldquote”.
- Solvabiliteitsratio:
De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarin bezit op de balans is afbetaald. Hoe hoger de uitkomst hoe gunstiger. We financieren dan immers meer met eigen vermogen. Op basis van de jaarrekeningcijfers 2023 scoort de ABG-organisatie een solvabiliteitsratio van 8,0% (in 2022: 8,4%). In het algemeen wordt een percentage groter of gelijk aan 25% als voldoende beschouwd. Het percentage voor de ABG-organisatie is laag, omdat de beleidskeuze gemaakt is dat de ABG-organisatie geen eigen algemene reserve heeft.
- Structurele exploitatieruimte:
Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder rente en aflossing van leningen) te dekken. Het cijfer 2,3% duidt dus op een duurzaam evenwichtige begroting.
- Grondexploitatie: de ABG heeft geen voorraden grond. Dit kengetal is dus niet van toepassing.
- Belastingcapaciteit: de ABG heeft geen belastinginkomsten. Dit kengetal is dus niet van toepassing.

2.3 Financiering

Inleiding

Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoordelijk over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Meer concreet gaat het om:

- financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden;
- het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd;
- het afdekken van met name rente- en kredietrisico's.

Beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Binnen de ABG zullen -indien noodzakelijk- enkel leningen aangetrokken worden die passen binnen de geldende wetgeving. Er zal te allen tijde voldaan worden aan de kasgeldlimiet en renterisiconorm.

Renteschema

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	12.019
b.	De externe rentebaten (idem)	-/- €	47.621
	Saldo rentelasten en rentebaten	€	(35.602)
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/- €	-
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/- €	-
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+ €	-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	(35.602)
d1.	Rente over eigen vermogen	+/+ €	-
d2.	Rente over voorzieningen	+/+ €	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€	(35.602)
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/- €	-
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	Nadelig	(35.602)

Wet Fido

De Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) is van toepassing. Deze wet schept een bindend kader voor een verantwoordelijke en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheren van risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op financieringsvormen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. De kasgeldlimiet bepaalt het bedrag dat maximaal met kort geld mag worden gefinancierd en wordt berekend op basis van een vast percentage van 8,5% van het begrotingstotaal (€ 47.790.309). Op basis van de begroting 2023 is de kasgeldlimiet voor de ABG-organisatie voor 2023 vastgesteld op € 4,06 miljoen. De maximale kredietfaciliteit bij de BNG bedraagt € 2 miljoen.

De kasgeldlimiet is, conform verwachting, in 2023 in geen enkel kwartaal overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is direct gerelateerd aan het budgettaire risico. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm voor de rekening 2023 bedraagt € 9,56 miljoen. Aangezien de ABG-organisatie geen langlopende leningen en dus geen aflossingsverplichtingen heeft, is de renterisiconorm niet overschreden.

Analyse begroot werkelijk (voordeel € 5.602)

In de begroting is rekening gehouden met saldo op de rentelasten van € 30.000 voordelig. Enerzijds ontstaat een voordeel van € 17.621 doordat een hoger rentepercentage op de

uitgezette middelen ontvangen. Anderzijds ontstaat een nadeel doordat ook over de aangetrokken middelen (rood staan) een hoger rentepercentage betaald moet worden. Tenslotte betalen wij een bereidstellingsprovisie voor het hebben van de mogelijkheid om 'rood' te kunnen staan. De rente voor 'rood' staan in combinatie met de bereidstellingsprovisie leidt tot een nadeel van € 12.019.

Financieringsbehoefte

De ABG-organisatie heeft geen opgenomen leningen. In 2023 is ook geen behoefte geweest aan het aantrekken van langlopende leningen.

2.4 Verbonden partijen

De ABG-organisatie is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen in de vorm van een bedrijfsvoeringsorganisatie. De ABG neemt zelf ook weer deel in een stichting.

Karel (voorheen Inkoopbureau West-Brabant)

Vestigingsplaats:	Etten-Leur
Aard verbonden partij:	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder E. Daandels
Openbaar belang:	Borgen kwaliteit en efficiency inkoop-en aanbestedings-proces
Financieel belang:	Bijdrage 2023: € 193.800
Wijziging belang:	Niet van toepassing
Zeggenschap:	Zitting in algemeen bestuur
Beschrijving risico's:	Er is in het algemeen sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Dit geldt met name voor inkoopadviseurs en contractmanagers. Er is sprake van een relatief hoog personeelsverloop met als risico dat de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening mogelijk in het gedrang komen. Daarnaast is de deels variabele bekostiging van het Inkoopbureau een risico.

<u>Financiële positie:</u>	<u>31-12-2021:</u>	<u>31-12-2022:</u>
Eigen Vermogen:	€ 683.180	€ 672.527
Vreemd Vermogen:	€ 502.104	€ 608.790
Resultaat 2022:	€ 0	

2.5 Overige samenwerkingsverbanden

De gemeenschappelijke regeling Shared Service Centrum Equalit wordt volgens het BBV niet als verbonden partij aangemerkt, omdat de ABG-organisatie geen bestuurlijk belang heeft in de gemeenschappelijke regeling.

Shared Service Centrum Equalit

Vestigingsplaats:	Oosterhout
Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Geen
Openbaar belang:	Samenwerking op het gebied van ICT
Financieel belang:	Bijdrage gebaseerd op afgenomen diensten Bijdrage 2023: € 3.327.000
Wijziging belang:	Niet van toepassing
Zeggenschap:	Adviserend in Deelnemersraad

2.6 Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden en deze vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob).

Passieve openbaarmaking

De eisen vanuit het onderdeel passieve openbaarmaking zijn in 2022 verplicht gesteld en als zodanig doorgevoerd.

Actieve openbaarmaking

Het beleidsvoornemen voor 2023 bestond voor het onderdeel actieve openbaarmaking uit het voldoen aan hetgeen wettelijk is voorgeschreven.

Documenten in elf informatiecategorieën dienen online te worden gepubliceerd. De wet wordt op dit punt stapsgewijs ingevoerd. In het derde kwartaal 2022 is door de Rijksoverheid aangegeven dat naar verwachting vier informatiecategorieën als eerste dienen te worden aangeleverd.

Vanuit de Rijksoverheid is in 2023 begonnen met het verder definiëren en uitwerken van de informatiecategorieën. Dit is in de tweede helft van 2023 afgerond. De verplichting tot openbaar maken voor de eerste vier informatiecategorieën is nog niet ingegaan.

Daarnaast is begin 2023 de gemeenten definitief gevraagd om een eigen publicatieomgeving te realiseren.

Onze werkzaamheden passen in bovenstaande ontwikkelingen. De analyse voor de elf informatiecategorieën is grotendeels uitgevoerd. Daarnaast zijn hulpmiddelen ontwikkeld om daadwerkelijk te kunnen gaan implementeren. Hiertoe is voorzien in een eigen publicatieplatform.

Wet elektronische publicaties

De verplichting tot het digitaal ter inzageleggen (als onderdeel van de Wet elektronische publicaties) was uitgesteld tot 1 juli 2023. De implementatie binnen de organisatie van het digitaal ter inzageleggen heeft tijdig plaatsgevonden.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer

De inwerkingtreding van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is opnieuw uitgesteld en wel tot 1 januari 2025. Deze wet stelt eisen aan het digitale klantcontact van de afdelingen. De voorbereidingen voor het implementeren van deze wet zijn opgestart met het concretiseren van de eisen voor de verschillende uitvoeringsprocessen.

Jaarrekening

3. Jaarrekening

3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Waarderingsgrondslagen algemeen

De ABG-organisatie is een gemeenschappelijke regeling. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) is van kracht. De jaarrekening is opgesteld in Euro's.

Voor zover niet anders vermeld, zijn activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen. Financiële bijdragen van derden, die in directe relatie staan met een vast actief, worden in mindering gebracht op de waarde van het actief. Afschrijving vindt plaats op basis van de verwachte levensduur volgens de lineaire methode. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit jaar heeft een dergelijke niet plaatsgevonden.

Vlottende activa

De vorderingen, overlopende activa en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zo nodig wordt op de vorderingen een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Op dit moment hebben we geen voorziening omdat de inschatting is dat alle vorderingen inbaar zijn.

Waarderingsgrondslagen passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit bestemmingsreserves en het nog te bestemmen resultaat. Een nadere uiteenzetting over de reserves is opgenomen in de toelichting op de balans. Reserves worden gevormd volgens de door het bestuur ter zake genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan deze reserves geschieden volgens daartoe strekkende bestuursbesluiten.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen zijn opgenomen de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico's, voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en bestaan uit netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 - Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader 2021 - 2025 zoals op 14 december 2021 door het bestuur is vastgesteld;
 - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld.
 - Voor het M&O criterium geldt dat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid, daarom zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 1 % (zijnde € 471.871) voor fouten en 3% (zijnde € 1.415.613) voor onzekerheden is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

3.2 Balans per 31 december 2023

Activa	31 december 2023	31 december 2022
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	-	-
<i>Materiële vaste activa</i>	2.608.326	2.352.730
- investeringen met economisch nut	2.608.326	2.352.730
<i>Financiële vaste activa</i>	-	-
Totaal vaste activa	2.608.326	2.352.730
Vlottende activa		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	8.031.323	6.336.686
- Vorderingen op openbare lichamen	8.003.864	6.317.657
- Overige vorderingen	26.840	19.029
- Uitzett. in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jr.	619	0
<i>Liquide middelen</i>	0	0
- Banksaldi	0	0
<i>Overlopende activa</i>	607.261	190.473
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	607.261	190.473
Totaal vlottende activa	8.638.584	6.527.159
Totaal -generaal	11.246.910	8.879.889

Passiva	31 december 2023	31 december 2022
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	862.615	749.343
- Bestemmingsreserves	862.615	749.343
- Gerealiseerd resultaat	0	0
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	91.093	38.143
Totaal vaste passiva	953.708	787.486
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een renteypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	9.758.618	7.641.158
- Banksaldi	1.596.864	627.720
- Overige schulden	8.161.754	7.013.438
<i>Overlopende passiva</i>	534.584	451.245
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	534.584	451.245
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal vlottende passiva	10.293.202	8.092.403
Totaal - generaal	11.246.910	8.879.889

3.3 Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Mutatieoverzicht investeringen met economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Vermeer- dering 2023	Verminde- ring 2023	Afschr. 2023	Bijdragen van derden 2023	Afwaar- dering 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	0	231.498	0	0	0	0	231.498
Vervoermiddelen	1.085.053	47.718	0	137.837	0	0	994.934
Machines, apparaten en installaties	198.682	33.755	0	34.597	0	0	197.840
Overige materiële vaste activa	1.068.995	441.050	0	325.991	0	0	1.184.054
Totaal	2.352.730	754.021	0	498.425	0	0	2.608.326

Vermeerdering 2023

De vermeerdering in 2023 bedraagt € 754.021. De belangrijkste vermeerderingen (> € 50.000) zijn :

Nieuwe huisvesting ABG-organisatie	231.498
Thuiswerkplekken	52.410
Investerings I-visie	326.863
Overige investeringen	143.250
Totale vermeerderingen 2023	754.021

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Overzicht uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Stand per 31-12- 2023	Stand per 31-12- 2022
Vorderingen op openbare lichamen	8.003.864	6.317.657
Overige vorderingen	26.840	19.029
Uitzettingen in 's Rijks schatkist looptijd < 1 jaar	619	0
Totaal vorderingen	8.031.323	6.336.686

Vorderingen op openbare lichamen

De post vorderingen op openbare lichamen bestaat grotendeels uit de bijdragen, speciale verzoektaken die de ABG in rekening brengt bij de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen en detacheringsvergoedingen.

Schatkistbankieren

Per balansdatum heeft de ABG-organisatie geen bedrag uitstaan bij de Nederlandse schatkist.

Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Hierdoor zal de Nederlandse staat minder geld hoeven te lenen op de financiële markten en zal de staatsschuld dalen. Schatkistbankieren is ingevoerd voor gemeenten, provincies, waterschappen, en gemeenschappelijke regelingen. Dit heeft een positief effect op de omvang

van de EMU-schuld. Depositotarieven en inleentarieven worden geharmoniseerd. Decentrale overheden, waaronder gemeenten, krijgen op de deposito's een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat.

In onderstaande tabel geven we per kwartaal inzicht in de banksaldi voor het schatkistbankieren:

	Bedragen x € 1.000			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	148	161	126	107
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	852	839	874	893
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Een voorwaarde voor schatkistbankieren is dat het saldo bij de Bank Nederlandse Gemeenten automatisch wordt afgeroomd. Hiervoor is een intradaglimiet afgesproken met het Ministerie van Financiën.

Liquide middelen

Overzicht liquide middelen

Omschrijving	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2022
Banksaldi	0	0
Totaal liquide middelen	0	0

Overlopende activa

Overzicht overlopende activa

Omschrijving	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2022
Nog te ontvangen bedragen	490.692	114.330
Vooruitbetaalde bedragen	116.569	76.143
Totaal overlopende activa	607.261	190.473

De overlopende activa bestaan uit nog te ontvangen bedragen en bedragen die vooruitbetaald zijn. Het betreft de volgende posten:

Eindafrekening Betalen en Genieten 2023 GLR	483.606
RAP Gem. Arbeidsvoorwaarden 2024	10.968
BuitenBeter BinnenBeter Licentie 2024	12.360
Licentie HD Cyclorama's 2024	46.908
Licentie beeldmateriaal en software Cyclomedia 2024	22.314
<u>Overige posten</u>	<u>31.104</u>
	607.261

Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Mutatieoverzicht eigen vermogen

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Vermeer- dering 2023	Vermindering 2023	Bestemming resultaat 2022	Saldo 31-12-2023
Bestemmingreserve Rekeningresultaat	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve Verlofrisico	273.484	50.000	138.775	0	184.709
Bestemmingsreserve eigen risico ww- verplichting	89.215	25.000	39.178	0	75.037
Bestemmingsreserve reparatie 3 ^e jaar ww	65.331	17.538	0	0	82.869
Bestemmingsreserve restant budget	321.313	416.000	217.313	0	520.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0	0
Totaal Eigen Vermogen	749.343	508.538	395.266	0	862.615

Doel bestemmingsreserves

Omschrijving	Doelstelling
Bestemmingsreserve Rekeningresultaat (voorheen Bestemmingsreserve Verbeterplan)	Reserve ten behoeve van gerealiseerd resultaat
Bestemmingsreserve Verlofrisico	Reserve om vervanging van langdurig verlof voor pensioendatum van een medewerker te financieren.
Bestemmingsreserve eigen risico ww- verplichting	Financieren eigen risico WW-verplichting
Bestemmingsreserve reparatie 3 ^e jaar WW	Financieren derde jaar WW
Bestemmingsreserve restant budget	Reserve ten behoeve van budgetoverheveling naar volgend dienstjaar

Mutaties Eigen Vermogen

Vermeerdering 2023

De vermeerdering van € 508.538 bestaat uit de volgende posten:

Storting in bestemmingsreserve eigen risico ww-verplichting conform begroting 2023	25.000
Storting vanuit salarisadministratie in bestemmingsreserve reparatie 3 ^e jaar ww	17.538
Storting in bestemmingsreserve verlofrisico obv 2 ^e turap 2022	50.000
Budgetoverheveling naar 2024 Inhuur CLO vanuit werkplekkosten (2 ^e turap 2023)	72.000
Budgetoverheveling naar 2024 Friciekosten personeel (2 ^e turap 2023)	250.000
Budgetoverheveling naar 2024 restant budget Wet Open Overheid (2 ^e turap 2023)	84.000
Budgetoverheveling naar 2024 restant budgethuisvesting ABG (2 ^e turap 2023)	10.000
	508.538

Vermindering 2023

De vermindering van € 395.266 bestaat uit de volgende posten:

Eigen risico ww-verplichting 2023	39.178
Onttrekking t.b.v. budgetoverhevelingen van 2022 naar 2023	217.313
Onttrekking ten laste van bestemmingsreserve verlofrisico o.b.v. werkelijke salariskosten	120.369
Onttrekking bestemmingsreserve verlofrisico tbv voorziening spaarverlof personeel	18.406
	395.266

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Mutatieoverzicht voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Vermeer- dering 2023	Vermin- dering 2023	Vrijval 2023	Saldo 31-12-2023
Voorziening spaarverlof personeel	38.143	52.950	0	0	91.093
Totaal Voorzieningen	38.143	52.950	0	0	91.093

Doel voorzieningen

Omschrijving	Doelstelling
Voorziening spaarverlof personeel	Voorziening ter dekking van bovenwettelijke verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi.

Mutaties voorzieningen

Vermeerdering 2023

De vermeerdering van € 52.950 betreft de storting in de "voorziening spaarverlof personeel" o.b.v. de stand per 31 december 2023.

Voor het bovenwettelijke verlof dat geen gelijke omvang kent en/of bestaat uit overmatige verlofsaldi of spaarsaldi moet een voorziening worden opgenomen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Overzicht netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Stand per 31-12- 2023	Stand per 31-12- 2022
Banksaldi	1.596.864	627.720
Overige schulden	8.161.754	7.013.438
Totaal kortlopende schulden	9.758.618	7.641.158

Overige schulden

De overige schulden hebben betrekking op diverse leveringen en diensten van derden aan de ABG-organisatie. Daarnaast maken de afdrachten aan de belastingdienst en ABP deel uit van de overige schulden.

Overlopende passiva

Overzicht overlopende passiva

Omschrijving	Stand per 31-12- 2023	Stand per 31-12- 2022
Vooruit ontvangen bedragen	0	0
Nog te betalen bedragen	534.584	451.245
Totaal overlopende passiva	534.584	451.245

De overlopende passiva bestaan voornamelijk uit bedragen die we nog moeten betalen met betrekking tot 2023. De nog te betalen bedragen bestaan uit de volgende bedragen:

Inhuur personeel 2023	117.519
Eindafrekening Betalen en Genieten 2023 ALC	111.980
Eindafrekening Betalen en Genieten 2023 BLN	121.506
Energiekosten DVEP 2023	94.000
OZB 2023	21.000
Regiesysteem Mens Centraal 2023	27.850
Diverse overige posten	40.729
	534.584

3.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De ABG-organisatie heeft een aantal langlopende rechten en verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen. De belangrijkste hiervan per einde 2023 zijn:

- Gemeenschappelijke regeling met gemeenten**

Per 1 januari 2016 zijn de ambtelijke organisaties van de gemeenten Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen samengevoegd in de gemeenschappelijke regeling ABG-organisatie.

De deelnemende gemeenten kunnen uittreden uit de gemeenschappelijke regeling met inachtneming van een opzegtermijn van 2 kalenderjaren. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 betekent dit dat de deelnemende gemeenten circa € 137 miljoen bijdragen in de gemeenschappelijke regeling ABG-organisatie (gebaseerd op de begroting 2024 en de meerjarenbegroting 2025-2027).
- Huurverplichtingen**

Op basis van bovengenoemde gemeenschappelijke regeling heeft de ABG-organisatie de huurverplichting voor het gebruik van de gemeentekantoren, gemeentewerven / milieustraat en materieel/tractie van de deelnemende gemeenten. De huurverplichtingen voor 2024, 2025 en 2026 bedragen circa € 2,2 miljoen.
- ICT Equalit**

De ABG-organisatie is per 1 januari 2016 een gemeenschappelijke regeling aangegaan met Equalit. Deze regeling is getroffen om samen te werken bij informatisering en automatisering van de gemeentelijke dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen. De regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd met een mogelijkheid tot uittreding per 31 december van het vierde kalenderjaar volgend op het jaar waarin het bestuur van de ABG het besluit tot uittreding heeft verzonden aan Oosterhout. Dit betekent dat de verplichting over de periode tot en met 2028 circa € 16 miljoen bedraagt.
- ICT onderhoudscontracten**

Bij diverse softwareleveranciers hebben we contracten afgesloten met een gemiddelde looptijd van 2 tot 3 jaar. De verplichtingen voor de komende jaren bedragen circa € 2,4 miljoen.
- Schoonmaak**

Voor schoonmaakwerkzaamheden van de drie gemeentekantoren en de gemeentewerf en de milieustraat in Gilze en Rijen is met De Schoonmaakcoöperatie een nieuw contract afgesloten over tot 1 juni 2026. De verplichting bedraagt circa € 460.000.
- Niet opgenomen vakantiedagen door personeelsleden**

Ultimo 2023 bedraagt de verplichting voor niet opgenomen vakantiedagen circa € 1,4 miljoen.
- Karel (voorheen Inkoopbureau West-Brabant)**

Per 1 januari 2016 is de ABG-organisatie een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Stichting Inkoopbureau West-Brabant. De overeenkomst geldt voor onbepaalde tijd waarbij opzegging mogelijk is met inachtneming van een opzegtermijn van één heel budgettair jaar. Voor 2024 bedraagt de verplichting ongeveer € 150.000.

- *Aankoop pand centrale huisvesting*
Onder voorbehoud van positieve besluitvorming in de raden van de drie gemeenten wil het ABG-bestuur overgaan tot aankoop van het pand aan het Anne Frankplein 12 te Rijen. Het aankoopbedrag bedraagt € 3,9 miljoen.
- *Vennootschapsbelasting*
Uit onderzoek is gebleken dat de ABG-organisatie geen belastingplichtige activiteiten uitvoert voor de vennootschapsbelasting.

3.5 Overzicht van baten en lasten

De ABG-organisatie is een bedrijfsvoeringsorganisatie die bestaat uit één programma, het programma bedrijfsvoering. De totale lasten en baten bedragen:

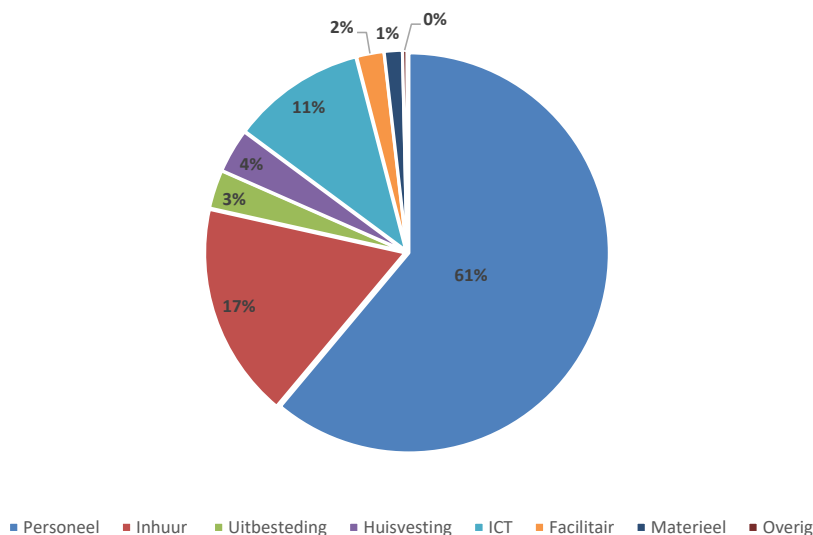
Paragraaf Bedrijfsvoering	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begrotingswijziging 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil
Totaal lasten	40.996.009	38.098.264	8.397.796	46.496.060	46.988.813	-492.753
Totaal baten	40.851.298	38.136.264	8.434.468	46.570.732	47.102.085	531.353
Saldo voor mutaties reserves	-144.711	38.000	36.672	74.672	113.272	38.600
Stortingen reserves	-436.840	-38.000	-653.000	-691.000	- 508.538	182.462
Onttrekkingen reserves	581.551	0	463.313	463.313	395.266	-68.047
Saldo na mutaties reserves	0	0	- 153.015	- 153.015	0	153.015

Positief saldo = voordeel

Negatief saldo = nadeel

In onderstaande grafiek geven we de verdeling van de kosten van de ABG weer:

Verdeling kosten ABG

Onderstaand geven wij een specificatie van de lasten en baten van het programma Bedrijfsvoering.

Lasten	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begrotings wijziging 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
A. Personeel	33.309.693	30.812.466	7.376.204	38.188.670	38.347.042	158.372-
A1. Salariskosten	24.245.141	27.199.207	94.175	27.293.382	27.476.409	183.027-
A2. Overige personeelslasten	234.350	183.087	71.500	254.587	329.067	74.480-
A3. Personeel gerelateerde kosten	834.458	683.037	210.157	893.194	893.804	610-
A4. Inhuur en uitbesteding						
Inhuur	6.666.965	836.819	7.530.937	8.367.756	8.184.589	183.167
Uitbesteding	1.328.779	1.910.316	530.565-	1.379.751	1.463.173	83.422-
B. Huisvesting/Energie	1.173.206	1.081.330	219.638	1.300.968	1.673.354	372.386-
C. ICT	4.618.968	3.942.289	1.112.050	5.054.339	5.079.349	25.010-
D. Facilitaire kosten	1.013.547	978.159	85.113	1.063.272	1.036.245	27.027
E. Materieel	746.054	747.478	47.500-	699.978	685.824	14.154
F. Aanvullende kosten	134.541	536.542	347.709-	188.833	166.999	21.834
Calamiteitenbudget		125.889	125.889-	-	-	-
Stelpost indexering overige lasten (A2 t/m E)		377.803	377.803-	-	-	-
Organisatie- en kwaliteitsontwikkeling	127.954	100.000	88.833	188.833	166.999	21.834
Begrotingsdoelmatigheid (groei 10% per jaar na 2020)		67.150-	67.150	-	-	-
Coronamaatregelen	6.587			-	-	-
Totaal lasten	40.996.009	38.098.264	8.397.796	46.496.060	46.988.813	492.753-

Baten	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begrotings wijziging 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
A. Personeel	457.877	46.295	463.545	509.840	587.070	77.230
A1. Diverse personele opbrengsten	377.662	43.295	463.545	506.840	579.796	72.956
A2. Overige personeelsbaten	76.765			-	-	-
A3. Personeel gerelateerde baten	3.150			-	7.274	7.274
A4. Inhuur en uitbesteding						
Inhuur	-			-	-	-
Uitbesteding	300	3.000		3.000	-	3.000-
B. Huisvesting/Energie	25.067	9.000	14.000	23.000	22.338	662-
C. ICT	239					
D. Facilitaire kosten	3.139		30.000	30.000	44.383	14.383
E. Materieel	62.959				2.956	2.956
F. Aanvullende kosten	-					
Subtotaal baten	549.281	55.295	507.545	562.840	656.747	93.907
Bijdrage gemeente Alphen-Chaam	9.297.810	9.395.500	1.499.815	10.895.315	10.847.063	48.252-
Bijdrage gemeente Baarle-Nassau	7.705.230	7.821.993	1.047.581	8.869.574	8.795.393	74.181-
Bijdrage gemeente Gilze en Rijen	23.298.977	20.863.476	5.379.527	26.243.003	26.802.882	559.879
Totaal bijdragen gemeenten	40.302.017	38.080.969	7.926.923	46.007.892	46.445.338	437.446
Totaal baten	40.851.298	38.136.264	8.434.468	46.570.732	47.102.085	531.353
Saldo voor mutaties reserves	144.711-	38.000	36.672	74.672	113.272	38.600
Storting reserves	436.840-	38.000-	653.000-	691.000-	508.538-	182.462
Onttrekking reserves	581.551	-	463.313	463.313	395.266	68.047-
Saldo na mutaties reserves	-	-	153.015-	153.015-	-	153.015

3.6 Toelichting op baten en lasten

Het boekjaar 2023 sluit met een nadelig saldo van € 250.000 (0,5%). Dit is een geringe afwijking ten opzichte van de 2^e tussentijdse rapportage, waarin een verwacht nadelig saldo was voorzien van € 153.000. Onderstaand geven we per onderdeel een korte toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting.

A. Personeelslasten en -baten

Per saldo resulteren deze kosten en opbrengsten in een minimale afwijking van 0,2% (- € 81.000) ten opzichte van de bijgestelde begroting. De salariskosten (A1 / - € 183.000) en kosten voor inhuur (A4 / € 183.000) zijn per saldo neutraal.

De overschrijding op de lasten (€ 158.000) wordt voornamelijk veroorzaakt door het bijstorten in de voorziening voor spaarverlof (€ 53.000), hogere reis- en verblijfkosten (€ 17.000) en extra kosten voor de Omgevingswet (€ 86.000). De kosten van de Omgevingswet zijn één op één doorberekend aan de drie gemeenten, zodat deze geen invloed hebben op het resultaat van de ABG.

De baten zijn € 77.000 hoger, met name veroorzaakt door vergoedingen van het UWV. Per saldo compenseren deze baten het spaarverlof en de reiskosten.

B. Huisvesting/Energie

De huisvestingskosten betreffen zowel de exploitatiekosten (energie, belasting, verzekering, beveiliging) van de gemeentehuizen en gemeentewerven als de huurbijdragen die de ABG betaalt aan de drie gemeenten voor gebruik van de diverse gebouwen. Ten opzichte van de bijgestelde begroting zijn de kosten circa € 370.000 hoger. Dit heeft een drietal hoofdoorzaken:

- De energielasten zijn veel hoger dan begroot (€ 312.000). In het 2 kwartaal van 2023 heeft de energieleverancier eenzijdig het contract opgezegd. Vanaf dat moment zijn we via het inkoopbureau met ondersteuning van AKD advocaten in gesprek geweest over de afhandeling. Doordat er vanaf dat moment vanuit de energieleverancier beperkte en niet complete informatie over verbruiken en bijbehorende kosten is gegeven, was er geen duidelijk overzicht meer in de energieverbruiken en bijbehorende kosten. De aanbesteding voor een nieuwe energieleverancier is gestart.
- De huurbijdrage voor het gemeentehuis en de gemeentewerf van Baarle-Nassau is toegenomen (€ 32.000). De huurprijs bestaat uit de onderhouds- en kapitaallasten van deze gebouwen. Omdat met ingang van 2023 in de gemeente Baarle-Nassau ook rente wordt toegerekend aan de gemeentelijke activa zijn de kapitaallasten gestegen. In de begroting van de ABG is hier nog geen rekening mee gehouden. Tot en met 2022 werd geen rente toegerekend omdat Baarle-Nassau toen maar een beperkt saldo aan langlopende geldleningen had.
- Het begrote budget ten behoeve van het traject “van drie naar twee gebouwen” is in 2023 overschreden met € 27.000. Het oorspronkelijke budget voor 2023 bedroeg € 150.000 waarvan bij de 2^e Turap 2023 € 37.000 is overgeheveld naar 2024. In 2023 is een totaalbedrag uitgegeven van € 140.000. In werkelijkheid wordt bij de jaarrekening dan ook maar € 10.000 overgeheveld naar 2024.

C. ICT

Ten opzichte van de bijgestelde begroting wijken de kosten op het gebied van ICT minimaal af. Het gaat om een bedrag van - € 25.000.

D. Facilitaire kosten

Ten opzichte van de bijgestelde begroting ontstaat er in 2023 een voordeel van ongeveer € 41.000 op dit budget. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door meer ontvangen rente door Schatkistbankieren (€ 14.000), lagere kosten voor schoonmaak (€ 12.000) en lagere kosten voor voedingsmiddelen en dranken (€ 15.000).

E. Materieel

Ten opzichte van de bijgestelde begroting zijn de kosten en opbrengsten voor materieel op totaalniveau € 17.000 lager.

F. Aanvullende kosten

In de begroting 2023 is een bedrag van € 126.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bestuur van de ABG-organisatie kan, door een bestuursbesluit, besluiten dit budget aan te wenden in geval van calamiteiten. In 2023 is het budget niet besteed, het budget is vrijgevallen in de 1^e en 2^e tussentijdse rapportage.

De geraamde stelpost voor indexering is in de 1^e tussentijdse rapportage 2023 van de ABG-organisatie opgenomen en verwerkt in de budgetten.

Op het budget voor organisatie- en kwaliteitsontwikkeling resteert een saldo van € 22.000.

Bijdragen gemeenten

De primitieve begroting van de ABG moet al in een vroeg stadium in het voorgaande jaar worden vastgesteld. Daardoor verwerken we in de Turaps een relatief groot bedrag aan begrotingswijzigingen, die óf technisch van aard zijn óf waarover in de tussentijd besluiten zijn genomen. Het gaat met name om budgetoverhevelingen en inhuur voor extra opdrachten en projecten. Ten opzichte van de bijgestelde begroting betalen de gemeenten per saldo € 437.000 meer, waarvan € 187.000 betrekking heeft op extra opdrachten (o.a. Omgevingswet en BRP-straat) en € 250.000 op het resultaat.

Conform het kostenverdeelmodel “Betalen en Genieten” hebben de gemeenten voor het boekjaar 2023 een factuur ontvangen op basis van de afgenomen dienstverlening bij de ABG-organisatie. In dit kostenverdeelmodel worden kosten van productieafdelingen verdeeld op basis van productiecijfers, kosten van beleidsafdelingen op basis van beleidsuren en overhead wordt verdeeld op basis van de algemene verdeelsleutel.

3.7 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid directie

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directie toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 14 december 2021 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Het bestuur heeft deze grens vastgesteld op 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden van de totale lasten van de gemeente, inclusief de dotaties aan de reserves. Hierdoor is de grens respectievelijk vastgesteld op € 471.871 en € 1.415.613. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Conclusie

De directie is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken het bestuur nadere toelichting opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	€ 493.000
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	€ 1.000
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>€ 494.000</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd en vermeld en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 158.000
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden: Dit betreft met name hogere energielasten door beperkte en niet complete informatie over verbruik en bijbehorende kosten van onze leverancier.	€ 336.000
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 0
M&O criterium	

3.8 Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op de ABG-organisatie. Het voor de ABG-organisatie toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, dit is het algemeen bezoldigingsmaximum.

De ABG organisatie kent een bestuur en een directie, als volgt samengesteld:

Bestuur:

- Burgemeester de heer D. Alssema (Gilze en Rijen), voorzitter in 2023
- Waarnemend burgemeester de heer J. Brenninkmeijer (Alphen Chaam)
- Wethouder de heer E. Daandels (Alphen-Chaam)
- Burgemeester mevrouw M. de Hoon-Veelenturf (Baarle-Nassau)
- Wethouder de heer F. van Raak (Alphen-Chaam)
- Wethouder de heer M. Scheifes (Gilze en Rijen)
- Burgemeester mevrouw L. Schuitmaker (Alphen-Chaam)
- Wethouder de heer H. van Tilborg (Baarle-Nassau)

Directie:

- Mevrouw J. van Aaken (algemeen directeur a.i. tot 28-2-2023)
- Mevrouw M. van Bavel (algemeen directeur vanaf 1-4-2023)
- De heer P. Geurts (directeur vanaf 1-5-2023)
- De heer N. van Mourik (directeur a.i. tot 1-5-2023)
- De heer G.W. van Weel (directeur)

Bezoldiging topfunctionarissen

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	G.W. van Weel
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,400 fte
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ 54.028*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 89.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 54.028
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	G.W. van Weel
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,400 fte
Dienstbetrekking?	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ 53.485*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 86.400
Bezoldiging	€ 53.485

* Bedrag gebaseerd op de factuur (40% van de loonsom) die ABG ontvangen heeft van de gemeente. Gemeentesecretaris is in dienst van de gemeente en voor 40% gedetacheerd naar de ABG-organisatie als (algemeen) directeur. De totale loonsom bevat meer looncomponenten dan de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen en beloningen betaalbaar op termijn.

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	J. van Aaken		N. van Mourik	
Functiegegevens	Algemeen directeur a.i.		Directeur a.i.	
Kalenderjaar	2023	2022	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-1 t/m 28-2	7-6 t/m 31-12	1-1 t/m 30-4	1-6 t/m 31-12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	2 maanden	7 maanden	4 maanden	7 maanden
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	88	321	179	330
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212	€ 206	€ 212	€ 206
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 44.800	€ 193.300	€ 89.600	€ 193.300
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 (o.b.v. aantal uren x maximum uurtarief)	€ 84.782		€ 105.928	
Bezoldiging (alle bedragen excl. btw)				
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 10.264	€ 38.517	€ 19.000	€ 32.865
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 48.781		€ 51.865	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	€ 48.781		€ 51.865	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.		N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.	

Gegevens 2023				
bedragen x € 1	M. van Bavel		P. Geurts	
Functiegegevens	Algemeen directeur		Directeur	
Kalenderjaar	2023		2023	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1-4 t/m 31-12		1-5 t/m 31-12	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	9 maanden		8 maanden	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	411		366	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212		€ 212	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 244.200		€ 221.800	

Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 (o.b.v. aantal uren x maximum uurtarief)	€ 87.132	€ 77.592
Bezoldiging (alle bedragen excl. btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 45.324	€ 35.520
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 45.324*	€ 35.520*
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 45.324	€ 35.520
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

* Bedrag gebaseerd op de factuur (40% van de loonsom) die ABG ontvangen heeft van de gemeente. Gemeentesecretaris is in dienst van de gemeente en voor 40% gedetacheerd naar de ABG-organisatie als (algemeen) directeur. De totale loonsom bevat meer looncomponenten dan de beloning plus belastbare onkostenvergoedingen en beloningen betaalbaar op termijn.

*Tabel 1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder
Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder*

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. D. Alssema	Voorzitter
Dhr. J. Brenninkmeijer	Bestuurslid
Dhr. E. Daandels	Bestuurslid
Mevr. M. de Hoon-Veelenturf	Bestuurslid
Dhr. F. van Raak	Bestuurslid
Dhr. M. Scheifes	Bestuurslid
Mevr. L. Schuitmaker	Bestuurslid
Dhr. H. van Tilborg	Bestuurslid

Bestuurders genieten geen bezoldiging vanuit de ABG-organisatie.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.9 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel geven we een overzicht van de belangrijkste incidentele baten en lasten.

Bedragen x € 1.000

	Lasten	Baten
Huisvesting van 3 naar 2 gebouwen	€ 140	
Fee-vergoeding Regio West Brabant 2022		€ 84
Dubbele kosten verlof pensioen medewerker t.l.v. reserve verlofrisico	€ 120	€ 120
Overheveling diverse budgetten van 2023 naar 2024	€ 166	
Kosten (inhuur) en opbrengsten i.v.m. speciale verzoektaken	€ 2.539	€ 2.539
Reservering frictiekosten personeel	€ 250	
Toevoeging voorziening spaarverlof (deels t.l.v. reserve verlofrisico)	€ 53	€ 18
Aanvullen reserve verlofrisico	€ 50	
Overheveling diverse budgetten van 2022 naar 2023 (via reserve)	€ 217	€ 217
Totaal	€ 3.535	€ 2.978

4. Overige gegevens

4.1 Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage A: Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Bedragen x € 1.000

Taakveld	Lasten	Baten
0. Bestuur en ondersteuning	€ 46.849	€ 47.497
1. Veiligheid	€ 14	
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 65	
5. Sport, cultuur en recreatie	€ 232	
7. Volksgezondheid en milieu	€ 337	
Totaal	€ 47.497	€ 47.497

Bijlage B: BBV indicatoren

1					
Formatie (excl. inhuur)					
Definitie	Aantal fte ambtelijke organisatie per 1 januari T-1 volgens formatieplan gedeeld door het gezamenlijk aantal inwoners van de AGB-gemeenten x 1.000				
Eenheid	Aantal fte per 1.000 inwoners				
Bron	Eigen gegevens				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
2019	2020	2021	2022	2023	2023
7,2	7,2	7,5	7,6	7,7	8,3
Toelichting: de stijging in 2023 wordt o.a. veroorzaakt door formatie-uitbreiding vanuit de kadernota 2023 en formatie-uitbreiding waarvoor de drie gemeenten budget hebben overgeheveld naar de ABG.					

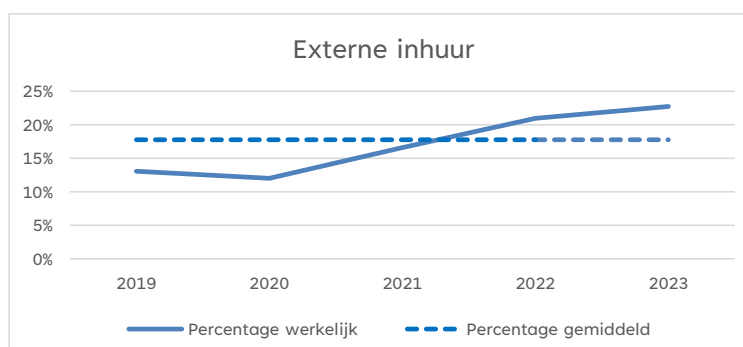
2					
Bezetting					
Definitie	Het werkelijk aantal werkzame fte per 1 januari T-1 (inclusief eventuele boventallige medewerkers) gedeeld door het gezamenlijk aantal inwoners van de AGB-gemeenten x 1.000				
Eenheid	Aantal fte per 1.000 inwoners				
Bron	Eigen gegevens				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
2019	2020	2021	2022	2023	2023
6,5	6,8	7,2	7,6	7,2	7,8
Toelichting: de stijging in 2023 wordt m.n. veroorzaakt er doordat de instroom in 2023 hoger is geweest dan de uitstroom. T.o.v. 2022 is de afwijking marginaal (< 2 fte).					

3					
Apparaatskosten					
Definitie	Alle noodzakelijke financiële middelen voor de uitvoering van organisatorische zaken (salarissen, organisatie-, huisvestings-, automatiseringskosten, materiële kosten etc.) gedeeld door het gezamenlijk aantal inwoners van de AGB-gemeenten				
Eenheid	Kosten in euro's per inwoner				
Bron	Eigen begroting				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
2019	2020	2021	2022	2023	2023
€ 637	€ 646	€ 853	€ 911	€ 865	€ 1.054
Toelichting: de stijging t.o.v. 2022 wordt voor het grootste deel veroorzaakt door indexering/CAO. Daarnaast heeft in 2023 meer inhuur plaatsgevonden (o.a. voor Omgevingswet, Wet Open Overheid, BRP-straat, 't Zand, Klimaat- en energiebeleid) en zijn de energiekosten fors gestegen.					

4	Externe inhuur				
Definitie	Kosten inhuur externen, gedeeld door de totale loonsom + kosten inhuur externen x 100%				
Eenheid	Percentage van de totale loonsom + kosten inhuur externen				
Bron	Eigen begroting				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
2019	2020	2021	2022	2023	2023
13,0%	12,0%	16,6%	21,0%	3,0%	22,7%

Toelichting: de werkelijke kosten wijken sterk af van de begrote kosten omdat we in de begroting alleen inhuurbudget ramen voor vervanging bij langdurige ziekte en tijdelijke capaciteit voor extra taken, terwijl we in werkelijkheid ook personeel inhuren voor vacatures, projecten en extra opdrachten (o.a. voor Omgevingswet, Wet Open Overheid, BRP-straat, 't Zand, Klimaat- en energiebeleid).

In de grafiek presenteren we de werkelijke percentages en het gemiddelde percentage van externe inhuur over de afgelopen 5 jaar. De dekking voor extra inhuur werd gevonden in vacaturegelden, inkomsten en beschikbare middelen bij de drie gemeenten (o.a. Omgevingswet, BRP-straat, CDOKE-gelden).

5	Overhead				
Definitie	a: Indirecte kosten (overhead) gedeeld door de directe kosten x 100% b: Indirecte kosten (overhead) gedeeld door totale lasten x 100%				
Eenheid	a: Opslagpercentage indirecte kosten op directe kosten b: Percentage indirecte kosten van de totale lasten				
Bron	Eigen begroting				
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie	Begroot	Realisatie
2019	2020	2021	2022	2023	2023
a: 30,9% b: 23,6%	a: 30,4% b: 23,3%	a: 31,7% b: 24,1%	a: 38,6% b: 27,8%	a: 39,4% b: 28,3%	a: 39,4% b: 28,5%

Toelichting: betreft opslagpercentage op basis van het overzicht zoals opgenomen in de paragraaf Overhead. De afgelopen jaren zijn in de ABG-begroting de overheadpercentages vermeld als opslagpercentage van de productieve uren (a) in plaats van als percentages van de totale lasten(b). Omdat de begrotingsvoorschriften definitie b voorschrijven, zijn in deze jaarrekening beide percentages opgenomen.

